

Tai bay và gió

Nguyễn thái Hai

Năm 1963 tôi làm Trưởng ty phi trường Bửu Sơn, Tháp chàm gần xong thì kiêm luôn nối dài phi trường Liên Khương bằng bê tông nhựa. Một số phi cơ hành chánh và quân đội đã có thể đáp xuống phi trường Bửu Sơn khi cần. Trước khi về lại Tháp Chàm, tôi điện về ngày N đặt bảng dấu hiệu cấm máy bay xuống để chuẩn bị trải lớp nhựa lỏng đầu tiên trên nửa chiều dài. Khoảng 8 giờ sáng về đến công trường, nhân viên báo là tỉnh vừa cho biết trưa nay Tướng Đính ra chuẩn bị cho ông Cố vấn Ngô đình Nhu ngày hôm sau ra.

Tôi vội vã xuống tỉnh định hỏi tại sao không báo trước, nên sáng này vừa mới trải nhựa nửa đường bay. Tới nơi gặp Trung Tá Tỉnh Trưởng (TTTT) đang cuống quýt về vụ này. Hỏi ra mới biết là tuần trước ông đã báo ông Phó Tỉnh Trưởng (PTT) lên công trường xem tình trạng phi trường có sử dụng được không. Nào ngờ ông ấy qua ty CC hỏi và được ông Trưởng ty CC cho biết tình hình thấy có máy bay đáp xuống, nên về báo cáo là phi trường khả dụng. Ông mới biết tin phi trường bất khả dụng sáng nay và chưa biết làm sao. Tôi cho biết sự thể đã xảy ra, chỉ còn cách là tôi phải đem cát trải phủ phần mới trải nhựa và lấy xe lăn cán xuống sau này sẽ hay, và nếu có tai nạn xảy ra tôi hoàn toàn không chịu trách nhiệm. TTTT mừng quá. Tôi huy động 100% nhân công và xe cộ ra làm.

Đến trưa phi cơ Tướng Đính ra bay vòng vòng và rà xuống thấp ngụ ý muốn đáp xuống. Tôi làm dấu hỏi và cho xe cộ nhân viên dời ra khỏi đường bay, cất mấy bảng cấm. Phi cơ đáp xuống an toàn. Tôi xin lỗi và giải thích sự việc,

Tướng Đính cho biết là đã thấy và khen tôi đã nhanh chóng giải quyết vấn đề và hỏi ngày mai ông Cố vấn ra có an toàn không?

Tôi trả lời: Thiếu Tướng là quân nhân giỏi chịu đựng và chấp nhận hiểm nguy, chứ ai dám bảo đảm an toàn cho ngài Cố Vấn. Quay qua hỏi ông Đại úy phi công: Ngày mai Đại úy sẽ lái phi cơ ra đáp được không. Đại úy cho biết mình biết trước nên yên tâm hơn người chưa biết tình trạng phi trường này. Tướng Đính bảo chiều nay Đại úy về chuẩn bị và ngày mai sẽ đích thân lái ra. Tôi tiếp lời: chúng tôi sẽ tận lực trải cát thêm lên những nơi nhựa nổi lên mặt cát cho ít trơn hơn. Tối đó tôi gửi một công văn cho Tỉnh trình bày sự thực là do ông PTT không lên phi trường cho biết chương trình kinh lý của ông cố vấn nên mới xảy ra sự kiện, chứ không phải tại Ty Hữu Hạn Phi Trường.

Sau khi ông Ngô đình Nhu về Saigon, tôi gửi công điện về Nha CCHK báo chuyển kinh lý bình an và tôi sẽ tiếp tục công việc như thường lệ. Lúc đó ông Giám đốc Nha CCHK đi công du Mỹ vừa về, được ông Bộ Trưởng điện thoại hỏi ở Phi trường Bửu Sơn có việc gì mà Tướng Đính gửi một văn thư dày 20 trang tố cáo là Nha chống đối đường lối của Cố Vấn Ngô đình Nhu và chỉ thị Nha Động Viên gọi tôi nhập ngũ. Ông Ngõ ngành không biết chuyện gì, hỏi ông Trưởng khu Bắc. Ông này cũng không biết chuyện gì, chạy qua hỏi nhà tôi có biết gì không. Hai ông lo lắng như đang ngồi trên đồng lửa, hỏi nhà tôi có ai quen tướng Đính để giải cứu được không. Nhà tôi cho biết chúng tôi có quen bà chị dâu ông ấy, hiện đang làm ăn về lâm nghiệp ở Pleiku. Tuy ở Pleiku nhưng bà ấy thường đi nhiều nơi giữa DaLat Nha Trang, Ban mê thuật, Qui Nhơn, Huế, nên khó gặp. Ông Trưởng khu bảo sẽ mua vé máy bay cho nhà tôi lên Liên Khương, rồi lấy xe công trường xuống Tháp Chàm, hỏi tôi cho rõ vấn đề. Cùng lúc đó ông cho nhà tôi một giấy giới thiệu nhà tôi với các Trưởng ty CC nêu

trên để họ tận tình giúp đỡ vợ chồng chúng tôi bằng mọi cách tìm gặp bà Đĩnh. Mọi chi phí sẽ được Khu Bắc hoàn lại sau. Lo sợ, qua mấy giờ sau nhà tôi qua xin ông Trưởng khu cho nhà tôi lên Liên Khương bằng xe hơi và sẽ khởi hành ngay đêm hôm ấy tiện hơn là đi máy bay. Khởi hành lúc gần 3 giờ sáng, ghé vào công trường Liên Khương biết tôi đang ở Tháp Chàm nên

vội đi ngay và tình cờ gặp tôi giữa đường Tháp Chàm không pha. Nhà tôi sắc mặt bơ phờ hốc hác lo sợ vừa khóc vừa kể chuyện ở Nha, vừa nghe tôi trình bày những gì tôi biết, rồi cùng đi thẳng xuống gặp TTTT. Ông ngạc nhiên gọi ông PTT qua mới biết là tối hôm đó quá sợ cho thân ông, ông trình Tướng Đính công văn tôi gửi cho Tỉnh và nói ông Hai muốn trút trách nhiệm cho ngài đó. Vốn nóng như lửa, ông bảo ông Phó thảo tờ trình để sáng hôm sau ông ký Tờ trình dày lổ 20 trang với những tội tày đình chống đối ông Cố vấn Ngô đình Nhu để cả vú lấp miệng em.

TTTT chỉ biết xin lỗi tôi. Tôi về doanh trại giao công việc cho ông đốc công rồi trực chỉ lên Liên Khương. Tôi đưa nhà tôi qua phòng riêng nghỉ rồi qua hỏi xem có chuyến bay nào đi Pleiku thì được biết có chuyến bay từ Ban mê Thuộc sắp đáp và sẽ đi Pleiku, tôi nhờ anh Chỉ huy trưởng phi trường thu xếp bằng mọi cách cho vợ chồng chúng tôi đi Pleiku. Tôi ra đón hành khách đến và gặp một bà giống người em bà Đĩnh có tiệm buôn ở BMT nào ngờ đó là bà Đĩnh. Chạy qua thức nhà tôi dậy qua gặp bà kể đầu đuôi câu chuyện nhờ bà cứu vãn. Bà vui

về cho biết tuy đang bận nhưng phải lên Dalat gặp bà Đĩnh để biết tướng Đính đang ở đâu. Cứ yên tâm bà sẽ giúp để trả ơn ba tôi đã giúp bà nhiều trước đây. Sáng hôm sau chúng tôi chở bà về Saigon vào quân khu thủ đô gặp Đại úy Bảo hỏi thăm và xin gặp gấp về việc tờ trình ở Ninh Thuận. Thấy sự thân thiện giữa hai người, chúng tôi vững tin. Đại úy Bảo cho chúng tôi gặp ngay trưa hôm đó. Ông mời bà Đĩnh và nhà tôi vào một phòng phía sau nghỉ tạm, và tôi vẫn ngồi đó chờ. Khi biết tôi là kẻ đã chống đối ông Đính, nhiều nhân viên văn phòng từ từ ra giả bộ hỏi Đại úy Bảo công việc gì đó, nhưng thật sự là để nhìn mặt người dám chống đối ông Tướng có biệt danh tướng hèn. Không biết hai bà nằm nghỉ trong phòng, họ bàn tán thẳng chả còn trẻ mà gan quá. Đờn nó tàn rồi, tao nghe nói là còn bị gọi đi Thủ Đức và khi ra trường sẽ

được chuyên thẳng về đây chớ không được qua Công Binh. Khi biết tướng Đính sắp về đến nơi, Đại úy Bảo bảo tôi ra sau tránh mặt và cho người ra thức hai bà dậy. Bà Đĩnh dặn tôi khi vào mặt Tướng Đính rầy la gì cũng nín thinh, hai vợ chồng cứ van xin trẻ người non dại mong Thiếu Tướng tha tội. Đại úy trình Tướng Đính, có chị dâu ông xin gặp mặt ông gấp, về vụ tờ trình ở Ninh Thuận. Tướng Đính vùng vằng tỏ thái độ khó chịu. ĐU Bảo nói thấy bà chị nôn nóng lắm xin Thiếu Tướng giúp cho. ĐU Bảo mời bà Đĩnh và nhà tôi vào trước trình bày sự việc. Tôi khấp nép vào cúi đầu trình diện. Ông bảo: hôm đó tôi đã khen ông hành xử

tốt rồi, sao lại còn làm vậy. Tôi lú lú lập lại lời bà Đĩnh dặn, nhà tôi mếu máo khóc. Bà Đĩnh khản khoản năn nỉ: xin Thiếu tướng hoan hỷ giúp nó để chị trả ơn ba nó đã giúp chị thời đi bán gạo dong. Bà đứng lên và thúc cùi chó nhắc nhà tôi cùng đứng lên theo, cùng chấp tay vái và tiếp năn nỉ: Nó trẻ người non dại xin Thiếu tướng tha cho. Ông từ tốn bảo thôi được, về bảo ông Giám đốc đưa ông ra Phan Rang tiếp tục hoàn tất nhanh chóng phi trường. Cả ba chúng tôi hân hoan cảm tạ. Ông ra đầu bảo ra ngoài. Bà Đĩnh tươi cười dơ tay xin: vì Thiếu Tướng công việc đa đoan sợ quên, xin cho chị mấy chữ đem ra cho ĐU Bảo thi hành. Ông khoát tay bảo không cần. Bà tiếp lời chị xin mà, chị mang ơn ba nó nhiều lắm. Ông ghi mấy chữ tha cho nó.

sớm, nhờ ông trình lại với TTTTdùm. Độ tuần sau anh Lê Ngọc Diệp ra cho biết ông Giám Đốc đã gặp Tướng Đính. Tướng Đính nói: Về cá nhân thằng Đính và thằng Hai giống nhau nhưng sĩ diện thằng Đính lớn hơn thằng Hai, nên xin ông Giám đốc rút thằng Hai về làm việc khác, và bảo tôi bàn giao công việc cho người đốc công rồi về Nha. Tôi không nhớ rõ anh Diệp có cho Tỉnh biết việc này không. Tôi bị đày ở Ty kỹ thuật 4 năm, nhưng nhờ đó mà tôi có thì giờ trui luyện học hỏi về thử đất và bê tông cốt sắt, và nhất là được Thầy Lục văn Sáu cho tôi thay anh Bùi văn Minh giúp ông tính toán bê tông cốt sắt khi anh bị đày ra Nha Trang.

Phi trường Liên Khương ngày nay

Chiều về đưa bà Đĩnh vào gặp ông Trưởng Khu Bắc báo cáo kết quả. Ông mừng quá rối rít cảm ơn. Tôi xin phép cho bà được sử dụng xe để đi lo công việc của bà trong thời gian ở Saigon. Hai ngày sau tôi ra Phan Rang vào trình diện Tỉnh gặp ông PTT, ông lạnh lùng bảo: hôm nay ra bàn giao công tác hả. Tôi đắc chí trả lời: Tướng Đính bảo tôi ra hoàn tất công tác

qua nhớ gì viết này, nhưng nghĩ rằng nếu không được giải oan chắc là tôi đã xanh mộ từ lâu, và các xếp tôi cũng đã trầy vi sứt vảy.

Khi đến Mỹ, với sự thúc dục khuyến khích của cố ái hữu Trần văn Tươi, sáu tháng sau tôi đậu EIT và 2 năm sau đậu PE đúng là tái ông mất ngựa. 50 năm trôi